

TALOUSARVIOALOITE 364/2010 vp

Määrärahan osoittaminen Kainuuseen suunniteltavan kansainvälisen kulttuurialan kehittämiskeskuksen toiminnan käynnistämiseen

Eduskunnalle

Kajaanin yliopistokeskuksen alasajoprosessin käynnistyttyä Kainuu tarvitsee kipeästi Cemis-toiminnan rinnalle laajempaa yliopistotason toimintaa. Kainuun yliopistollista tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa voidaan vahvistaa mm. seuraavilla osaamisaloilla: kulttuuriyrittäjyys, -matkailu ja -johtaminen, yrityshautomo- ja valmennustoiminta, perinne- ja kulttuuritutkimus, liikuntamatkailu ja -teknologia, EU- ja Venäjä-osaaminen, arktisen ja Barentsin alueen yhteistyö, aluekehitys, aikuiskoulutus, taiteen ja kulttuurin senioriakatemiatoiminta ja sähköinen sisällöntuotanto.

Kainuun kulttuurituotannon kehittämishankkeen ehdotukset

Kainuun maakunta tilasi vuonna 2008 Kainuun kulttuurituotannon kehittämishankkeen, jonka tavoitteena oli tehdä esiselvitys Kainuun taiteen ja kulttuurin sekä kulttuuriyrittäjyyden ja -matkailun tilasta sekä konkretisoida Kainuun maakuntasuunnitelman kulttuuriteollisuutta koskevaa visiota sekä valtakunnallisia ja Itä-Suomea koskevia luovien alojen kehittämistä koskevia linjauksia.

Opetusministeriö antoi hankkeelle toimeksannon selvittää kulttuurialan EU- ja Venäjä-osaamista ja ns. Kajaani-prosessia osana kulttuurituotannon kehittämishanketta. Kajaani-prosessi on EU:n ja Venäjän sopima käsite keskinäiselle kulttuuriyhteistyölle. Lähtökohtana olivat suo-

malais-venäläisessä kulttuurifoorumissa vuonna 2006 ja Northern Dimension and Culture -konferenssissa Kajaanin Kaukametsässä vuonna 2007 linjatut tavoitteet. Kajaani-prosessi antoi Kajaanin kaupungille valtavan imagohyödyn EU:n ja Venäjän kulttuuriyhteistyön kohtauspaikkana.

Kainuun maakunta -kuntayhtymälle ja opetusministeriölle tehdyn selvitystyön keskeisiä asiakirjoja olivat mm. dosentti Ilkka Huovion opetusministerille laatima Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin selvitys (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:24) sekä professori Jorma Rantasen opetusministeriölle laatima Selvitysmiesraportti Kajaanin alueen korkeakoulujen tutkimus-, koulutus- ja kehittämistyön rakenteellisesta ja toiminnallisesta tehostamisesta (2008).

Kansainvälinen kulttuurialan kehittämiskeskus

Kainuun kulttuurituotannon kehittämishanke teki esityksen Lapin yliopiston alaisen Kansainvälisen kulttuurialan kehittämiskeskuksen perustamisesta Kajaanin yliopistokeskuksen yhteyteen. Hankkeessa ehdotettiin yhteistoimintaa Kajaanin ammattikorkeakoulun, Helsingin yliopiston ja muiden yliopistojen kanssa. Keskukseen esitettiin koottavaksi ja hyödynnettäväksi kulttuurituotantoon, -yrittäjyyteen ja -matkailuun liittyvää tutkimus-, yrittäjyys-, liiketoiminta- ja markkinointiosaamista, kulttuurialan Venäjä- ja EU-

osaamista sekä arktisen ja Barentsin alueen yliopistoyhteistyötä. Hyvin keskeisenä pidettiin kulttuurinvaihtoa Suomen ja Venäjän välillä.

Monet Kainuussa toimivat koulutusyksiköt, kulttuurilaitokset, -yritykset, -järjestöt, -tapahtumat ja -hankkeet sekä kulttuurintuottajat ja yksittäiset taiteilijat ovat luoneet pitkäjänteisiä kansainvälisiä yhteyksiä, joiden kokoaminen ja hyödyntäminen yhteistyössä tehostaisivat kansainvälistämistavoitteita. Esimerkiksi Kajaanin yliopistokeskuksella, Kajaanin ammattikorkeakoululla ja yliopistokeskuskonsortiossa toimivalla Lapin yliopistolla, Kainuun Etu Oy:llä, Kainuun Yrittäjät ry:llä, Kaukametsän kulttuuri- ja kongressikeskuksella, Kajaanin Runoviikolla, Elias Lönnrot -seuralla, Lönnrot-instituutilla, Kuhmon Kamarimusiikilla, Juminkeolla ja lukuisilla muilla toimijoilla on runsaasti kansainvälisiä yhteyksiä, jotka tulisi koordinoita.

Yhdistämällä osaamista, verkostoitumalla ja muodostamalla suurempia hankekokonaisuuksia

luodaan uusia kulttuurituotantoja ja -tuotteita. Yritysten osaaminen lisääntyy ja yrityksiä syntyy lisää. Työllisyysvaikutus muodostuu tärkeäksi. Kansainvälinen kokemus osoittaa, että luovaan elämystalouteen sekä kulttuurituotantoon ja -teollisuuteen liittyvät alat ovat maailman nopeimmin kehittyvien toimialojen joukossa. Tavoitteena on korkeatasoisen taiteen ja kulttuurin tuotanto sekä kulttuuriyrittäjyyden ja -matkailun kehittäminen yhteistyössä kulttuuritoimijoiden ja yrittäjien kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2011 talousarvioon momentille 32.50.63 lisäyksenä 3 000 000 euroa Kainuuseen suunniteltavan kansainvälisen kulttuuri-alan kehittämiskeskuksen toiminnan käynnistämiseen.

Helsingissä 20 päivänä syyskuuta 2010

Merja Kyllönen /vas
Raimo Piirainen /sd
Timo V. Korhonen /kesk